

ЗДІР В. А.

к. е. н.

Черкаський державний бізнес-коледж

ДІОРДИЦА О. В.

магістрант

Київський національний університет технологій та дизайну

ДОСТОВІРНА ІНФОРМАЦІЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ І ШЛЯХИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У даній статті розглянуто основні проблеми, які виникають при забезпеченні підприємства достовірною інформацією задля належної організації обліку і аудиту основних засобів. Розглянуто організацію надходження достовірної інформації щодо обліку основних засобів, її важливе значення в системі бухгалтерського обліку, також вказано залежність від отриманої інформації з подальшим створенням достовірної фінансової звітності підприємства. Вплив від надходження достовірної інформації на підприємство та сприяння прийняттю вірних управлінських рішень. Виявлено та дано оцінку основним проблемам, які виникають в зв'язку з надходженням недостовірної інформації до обліку основних засобів, їх вплив на подальшу продуктивну роботу підприємства.

Ключові слова: недостовірна інформація, облік основних засобів, достовірна інформація, основні засоби, оцінка основних засобів.

ЗДИР В. А.

к. э. н.

Черкасский государственный бизнес-колледж

ДИОРДИЦА О. В.

магістрант

Киевский национальный университет технологий и дизайна

ДОСТОВЕРНАЯ ИНФОРМАЦИЯ В ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕТА ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ И ПУТИ ЁЁ ОБЕСПЕЧЕНИЯ

В данной статье рассмотрены основные проблемы, которые возникают при обеспечении предприятия достоверной информацией для надлежащей организации учета и аудита основных средств. Рассмотрена организация поступления достоверной информации к учету основных средств, ее важное значение в системе бухгалтерского учета, а также указана зависимость от полученной информации с последующим созданием достоверной финансовой отчетности предприятия. Влияние от поступления достоверной информации на предприятие, и содействие принятию правильных управленческих решений. Выведено и дана оценка основным проблемам возникающие в связи с поступлением недостовірної інформації в учете основных средств, их влияние на дальнейшую продуктивную работу предприятия.

Ключевые слова: недостоверная информация, учет основных средств, достоверная информация, основные средства, оценка основных средств.

ZDIR V. A.

candidate of economical sciences, associate Professor

Cherkassy State Business-College

DIORDITSA O. V.

master's degree student

Kyiv National University of Technologies and Design

RELIABLE INFORMATION IN THE ORGANIZATION OF ACCOUNTING OF MAIN FACILITIES AND WAYS OF ITS SUPPLY

This article addresses the main issues that arise when providing the enterprise with reliable information for proper organization of accounting and auditing of fixed assets. The organization of receipt of reliable information, the accounting of fixed assets, its importance in the accounting system is considered, also the dependence on the information received, followed by the creation of reliable financial statements of the

enterprise specified. The impact from receiving reliable information on the enterprise, and promoting the adoption of sound management decisions is presented. The main problems that arise in connection with the receipt of inaccurate information to the accounting of fixed assets, their influence on the further productive work of the enterprise are identified and given.

Key words: false information, accounting of fixed assets, reliable information, fixed assets, valuation of fixed assets.

---

victor19831111@ukr.net; olichka.dior@gmail.com

Постановка проблеми. Важливим елементом правильної та економічно продуктивної роботи суб'єкта підприємницької діяльності є наявність основних засобів в його власності або в його оренді. Основні завдання, які керівники підприємства покладають на бухгалтерський облік щодо основних засобів, є: правильність документального оформлення, повне та оперативне зображення в облікових регістрах достовірної інформації щодо надходження та руху основних засобів, внутрішнє переміщення основних засобів та правильність оформлення їх вибуття з підприємства, контроль над об'єктами основних засобів відносно їх місць зберігання та розподіл за класифікаційними групами, правильне відображення і обчислення даних, які пов'язані з переоцінкою первісної або залишкової вартості основних засобів, переоцінка відповідно до зменшення або збільшення вартості, ліквідація та правильне визначення її результатів, контролювання витрат на модернізацію, оновлення і ремонт основних засобів, за їх збереження і ефективне використання. Правильний облік основних засобів має надавати достовірну і повну інформацію щодо основних засобів та їх структури, тому що господарська діяльність потребує системного впровадження та підтримання постійного контролю на рахунок своєї діяльності за продуктивним використанням основних засобів для повноцінного забезпечення потреб, які виникають при управлінні виробничою діяльністю. Первинними завданнями бухгалтерського й управлінського обліку основних засобів є забезпечення керівництва підприємства правдивою, неупередженою та повною інформацією відносно основних засобів присутніх на підприємстві.

Але інформація, яка знаходиться у фінансовій звітності відповідно до основних засобів, не завжди є такою як ми бажано її бачити, а все це полягає за вини недосконалої системи вітчизняного законодавства та постійних не завжди вдалих змінах в ньому, які полягають в намаганні наблизитись до міжнародних стандартів, не вдосконалюючи при цьому внутрішні аспекти обліку, отже основні засоби вимагають більш глибокого дослідження зі сторони надходження інформації про всі основні засоби, які знаходяться на підприємстві, надходять до підприємства і вибувають з нього, та вся інформація, яка виникає в процесі використання основних засобів підприємством. Узагальнюючи вищезазначене, ми можемо зробити висновок, що без отримання якісної достовірної інформації неможливе ефективне функціонування підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В розвитку теорії та методологічних підходів до проблеми обліку, аналізу та контролю за основними засобами зробили свої досягнення такі вчені-економісти: Г. Кірейцев, А. Борисов, П. Сук, Р. Хом'як, Л. Сук, Г. Кірейцев, Я. Крупка, С. Хома, Г. Вознюк, Н. Дорош, Р. Хом'як, А. Борисов, Ф. Бутинець, А. Загородній, Н. Грабова, В. Сухарський, А. Борисов, О. Агрес. Останні роки значну увагу науковці приділяють великій кількості проблемних питань, які присутні в обліку основних засобів у діючому законодавстві нашої країни (С. Карелов, Н. Потривасва); порівнюють облікові аспекти за національними та міжнародними стандартами (Н. Побережна, К. Утенкова, А. Яценко); приділяють увагу вдосконаленню організації обліку основних засобів та їх достовірному відображенню в обліковій політиці підприємств (К. Костишин, І. Святенко, Л. Стригуль).

Не зменшуючи важливості та не підводячи під сумніви всі попередні розгляди даної теми, на нашу думку, буде все ж таки доцільно зупинитися на вивченні даного питання та дослідити його ближче, адже чим більш достовірною і оперативною буде інформація, що надійшла на підприємство, тим швидше будуть прийняті рішення і ефективнішою буде

діяльність, насамперед для керування підприємством важливо оперувати достовірною інформацією та віднайти методи отримання такої інформації.

Постановка завдання. Метою статті є пошук можливих напрямів зменшення надходження на підприємство недостовірної інформації і повноцінне забезпечення достовірною інформацією під час організації на підприємстві обліку основних засобів з метою підвищення ефективності управління ними.

Виклад основного матеріалу. Бухгалтерський облік в нашій державі, дивлячись на те, що він плине наблизитись до міжнародних стандартів, безперечно має бути орієнтований на забезпечення достовірною інформацією всіх суб'єктів управління як внутрішнього, так і зовнішнього користування, а також в процесі контролю повинен підготувати своєчасну, правдиву, повну, неупереджену інформацію, детальну, зрозумілу, аналітичну, релевантну, економічно обґрунтовану інформацію, яку систематизовано заносять в бухгалтерську звітність, яку потім можна буде використовувати в господарській діяльності і на її основі керівництво матиме можливість не помилятися в управлінських рішеннях, які зможуть вплинути на підвищення продуктивності роботи підприємства, які позитивно вплинуть на можливість підвищення конкурентоспроможності всієї діяльності підприємства, на можливість розширення виробничих потужностей, і будуть сприяти подальшому розвитку підприємства. Одним із факторів, що стримують саме в прийнятті якихось рішучих управлінських дій, і цим скорочують ефективність роботи підприємства є відсутність теоретичної, методичної та практичної єдності щодо отримання достовірної інформації, що в свою чергу позначається на якості прийняття управлінських рішень, вони не завжди являються вірними й інколи навпаки погіршують економічну ситуацію підприємства. Саме тому основою інформаційного забезпечення достовірною і не достовірною інформацією є системи управління фінансовими ресурсами на відтворення основних засобів, які лежать в основі бухгалтерського обліку основних засобів на підприємстві, який разом з економічним складає систему обліково-аналітичного забезпечення.

Саме від того, наскільки повноцінно підприємство забезпечене основними засобами, який воно має рівень залежить ефективність організації виробничого процесу, можливість випуску готової продукції та створення високого рівня умови для праці. Загальну вартість основних засобів можна визначити за рівнем віддачі, за рівнем виробничої потужності виробництва на підприємстві, рівень забезпеченості, озброєності основними засобами й ряд інших технічно економічних показників діяльності суб'єкта господарювання.

Основні засоби займають важливу позицію серед усіх існуючих активів підприємства, та являються одним із визначних об'єктів обліку, саме тому цей елемент потребує контролю за їх рухом, визначення зносу (амортизації), правильної організації синтетичного й аналітичного обліку, проведення ремонту, оновлення уже застарілих і технічно недосконалих засобів праці, модернізації. Саме тому, облік основних засобів повинен забезпечувати керівництво підприємства такою інформацією:

- точною величиною надходження, вибуття і переміщення основних засобів;
  - визначити вірний результат від реалізації й ліквідації окремих об'єктів;
  - своєчасно і правильно нарахованою амортизацією;
  - розрахунком витрат на ремонти;
  - своєчасним введенням в експлуатацію об'єктів основних засобів;
  - поліпшенням, модернізацією та ремонту об'єктів основних засобів;
  - ліквідування об'єктів основних засобів.
- отримання даних щодо початкової вартості основних засобів і залишкової вартості основних засобів, їх руху основних засобів та інші показники використання основних засобів.

Загальними ознаками системності забезпечення достовірною обліково-аналітичною інформацією, що допомагає в управлінні підприємством, незалежно від її достовірності та оперативності являється :

- забезпечення керівництво підприємства та деяких зовнішніх користувачів

інформацією, яка буде впливати на прийняття вірних поточних і ефективних стратегічних управлінських рішень;

- системність проведених дій, які включають в себе облік, аналіз і контролювання рухом основних засобів;
- взаємопов'язаність між собою підсистем, які в майбутньому забезпечать інформацією реєстри обліку та внутрішню управлінську звітність;
- постійне ґрунтування зв'язку між даними фінансового обліку основних засобів, управлінського обліку основних засобів, аналітичного обліку основних засобів, обліку з метою оподаткування та позаоблікових даних обліку основних засобів;
- вхідними даними в обліку основних засобів є інформація про факти господарської діяльності суб'єкта господарювання;
- вихідними даними в даних випадках являється узагальнена інформація – зі звітності фінансової, управлінської, статистичної та дані з внутрішнього аналізу обліку основних засобів на підприємстві;
- контроль за всім вищезазначеним являється обов'язковим критерієм функціонування підприємства.

Організація обліку основних засобів мусить стати згурпованою, цілісною, єдиною системою взаємопов'язаних, взаємоузгоджених способів і методів обліку, які включають в себе комплекс облікових завдань з виявлення, реєстрування, виміру, накопичення, узагальнення, збереження та передачі інформації, саме через це основними шляхами її удосконалення обліку чи захисту інформації визначені такі [3]:

- вибір оптимальної в своєму складі і обсязі облікової інформації, яка в подальшому буде рушійним фактором впливу виконання тих завдань, які були поставлені керівництвом, вже після того як керівництво, отримавши правильну інформацію, буде генерувати правильні ідеї і завдання, які на основі достовірної інформації будуть легко виконуватися;
- винайдення та впровадження удосконалених форм носіїв облікової інформації, як в паперовому вигляді, так і в електронному, які в своїй мірі в даний час розвитку комп'ютерних технологій найбільш схильні до спрощення і покращення, саме тому вони найбільш адаптовані до втілення бажань керівництва запроваджувати підприємством нові види документального і електронного обліку, та легше всього адаптуються до оновленої структури, змісту та характеру інформації, яка буде надходити на підприємство;
- створення та запровадження згідно отриманого досвіду роботи на підприємстві внутрішніх інструкцій, які будуть сприяти покроковому отриманню достовірної інформації і допоможуть запобігти доступу в облік недостовірної інформації, а також оминати можливі помилки, будуть сприяти легкому, своєчасному та оперативному доступу до інформації;
- звернути увагу на націлене саме для власного підприємства розроблення та запровадження раціональних схем документального обігу в середині підприємства, які дозволять із найменшими втратами трудових, матеріальних та фінансових ресурсів забезпечити своєчасне виконання поставлених завдань та отримання від цих впроваджень результатів, саме розроблення за вимогами підприємства та господарських потреб, які можуть відрізнятися залежно від галузі та/або виду діяльності та впровадження раціонального технологічного забезпечення відносно внутрішніх аспектів, які в подальшому позитивно вплинуть на вирішення завдань з обліку основних засобів на тих чи інших підприємствах. Розділення на галузі та виділення їх відмінностей надасть змогу забезпечити не лише достовірною, але й надзвичайно певними нюансами, які виникали в тій чи іншій галузі, при отриманні однотипної інформації, саме це буде підтримувати функціонування повноцінного облікового механізму на підприємстві.

У подальшому, саме на достовірних облікових даних, які будуть збиратися на підприємстві, буде простіше простежувати за рухом основних засобів, зробити повноцінний аналіз та вирішити наступні проблемні запитання, які виникають, а саме:

- проблемні запитання, пов'язані з обліком і контролем над об'єктами основних засобів відносно їх місць зберігання та розподіл за класифікаційними групами;

- проблемні запитання, які пов'язані з переоцінкою вартості основних засобів (до оцінки основних засобів, їх уцінка);
- проблемні запитання, які виникають під час амортизації основних засобів, під час контролю за правильним її відображенням й нарахуванням;
- проблемні запитання з обліку і контролю за повноцінним, своєчасним та правильним зображенням руху всіх основних засобів, які знаходяться на підприємстві, які надходять до підприємства і вибувають з нього, та вся інформація, яка виникає в процесі господарського використання основних засобів на підприємстві;
- проблемні запитання з обліку операційної та фінансової оренди основних засобів;
- проблемні запитання зі своєчасного виявлення морально застарілих основних засобів на підприємстві;
- проблемні запитання з обліку витрат на ремонт, оновлення, модернізацію основних засобів і контроль раціонального використання грошових коштів щодо поставлених цілей.

Таким чином, питання надходження достовірної інформації в обліку основних засобів з урахуванням запровадження в робочому процесі вищезазначених дій надасть можливість вдосконалити організаційну та методичну сторону обліку, аудиту та аналізу основних засобів, допоможе підвищити інформативність носіїв облікової інформації, автоматизувати дії і як наслідок, це надасть змогу оперативно та з більшою точністю прогнозувати доцільність та продуктивну ефективність використання на підприємстві основних засобів з найбільшою корисною віддачею [4].

Висновки. Стаття присвячена дослідженню особливостей обліку основних засобів підприємства під час надходження в облік основних засобів на достовірній інформації, витіснення достовірної облікової інформації, і її неналежне складання ускладнює управління підприємством, ускладнює управління процесами стану та оновлення основних засобів не лише на рівні підприємства, але і на мезо- і макрорівні, а саме це може призвести до формування рішень і даних, які в спотвореному вигляді вплинуть негативно на фінансово-майновий стан підприємства, на його положення серед конкурентів та на його продуктивну роботу. Саме достовірною обліковою інформацією дозволяє формулювати повноцінну картину ефективності управління основними засобами на підприємствах, вірність використання основних засобів підприємством та потребу в них, вона ж буде сприяти полегшенню проведення внутрішнього аудиту, і саме вона буде основним показником в прийнятті керівництвом управлінських рішень, які зможуть вплинути на підвищення продуктивності роботи підприємства, на можливість підвищення конкурентоспроможності всієї діяльності підприємства, на можливість розширення виробничих потужностей. Ґрунтуючись на цьому, вірна і правильно впорядкована інформація має великий вплив на розширення не лише управлінських можливостей, а й в подальшому на позитивний розвиток виробництва. Достовірною обліковою інформацією має максимально проникнути та пристосуватись до практичних потреб суб'єктів господарської діяльності, які з'являються на шляху до прийняття правильних управлінських рішень щодо руху основних засобів, доцільності й ефективності їх використання в сучасних умовах і нових формах міжнародних стандартів.

Список використаних джерел

1. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку : [підруч. для студ. вузів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит»] / Франц Францович Бутинець. – Житомир : ЖІТІ, 2000. – 640 с.
2. Евтух А. Т. Сущность денег: современный аспект / А. Т. Евтух // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – № 11(41). – С. 3-13.
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://econjournal.vsau.org/files/pdfa/794.pdf>.
4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/17_AND_2011/Economics/7_89670.doc.htm.
5. Загородній А. Г. Облік і аудит : [термінологічний словник] / [А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, Г. О. Партин]. – Львів : «Центр Європи», 2011. – 164 с.
6. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів,

капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р.

7. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16) «Основні засоби» [Електронний ресурс] // IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014.

8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджено наказом Міністерства Фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
